

לימוד ביחד - רחל

מידה טובה מרחל אמנו

מובא במדרש [מדרש רבה איכה הקדמה פסוק כ

באותה שעה, קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: רבש"ע, גלוי לפניך שיעקב עבדך אהבני. אהבה יתירה ועבד בשבילי לאבא שבע שנים, וכשהשלימו אותן שבע שנים והגיע זמן נשואי לבעל יעץ אבי להחליפני לבעלי בשביל אחותי, והוקשה עלי הדבר עד מאד, כי נודעה לי העצה, והודענו לבעלי ומסרתי לו סימן שיכיר ביני ובין אחותי כדי שלא יוכל אבי להחליפני. ולאחר כן נחמתי בעצמי וסבלתי את תאוותי, וריחמתי על אחותי, שלא תצא לחרפה. ולערב חלפו אחותי לבעלי בשביל ומסרתי לאחותי כל הסימנים שמסרתי לבעלי, כדי שיהא סבור שהיא רחל.. וגמלתי חסד עמה ולקנאתי בה ולא הוצאתיה לחרפה. ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר, לא קנאתי לצרה שלי ולא הוצאתיה לבושה ולחרפה, ואתה מלך חי וקיים רחמן, מפני מה קנאת לעבודת כוכבים שאין בו ממש, והגלית בני ונהרגו בחרב ועשו אויבים במ כרצונם. מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר: בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן ... (ירמיה ל"א) כֹּה אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: תִּמְרוּרִים רַחֵל מִבֶּכֶה עַל בְּנֵיהָ מֵאֲנָה לְהַנְחִים עַל בְּנֵיהָ כִּי אֵינִי יָשׁוּבָה: כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלְךָ מִבְּכִי וְעֵינַיִךָ מִדְּמִעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתְךָ נָא אֲנִי וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיְבֵינוּ: כֹּה אָמַר ה' יֵשׁ תִּקְוָה לְאַחֲרִיתְךָ נָא אֲנִי וְשָׁבוּ בְנִים לְגְבוּלָם:

באותה שעה" - זהו מעמד שמימי שהתקיים על רקע חרבן המקדש ופיזור עם ישראל בגלות, כאשר כל האבות והאימהות התבקשו לעמוד בתפילה על עם ישראל. אברהם עמד בתפילה, יצחק עמד בתפילה, יעקב עמד בתפילה, גם שרה ורבקה ולא עמדו בתפילה, אלא גזירת החורבן והגלות גברה נגד עם ישראל.

באותה שעה, קפצה רחל אמנו לפני הקב"ה ואמרה: "... - רחל קפצה והתפללה, וה' קבל את תפילתה. למה זכתה דווקא רחל? כיצד?

רחל מספרת על מידה אחת ומיוחדת בחייה, והסיפור הזה הוא שקבע: תפילתה התקבלה לרצון! "מיד נתגלגלו רחמיו של הקדוש ברוך הוא ואמר: בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומן.

נלמד את תפילתה של רחל, ונלמד ממנה:

איך רחל מתארת את יחס יעקב אליה?

כמה שנים עבד יעקב בשביל לזכות ברחל [שים לב: כמה שנים עד נישואי לאה, וכמה שנים לאחר מכן עד שזכה ברחל]

מה יעץ וזמם אביה של רחל כשהגיע זמן נישואיה ליעקב?

מה יעקב מסר לרחל כדי להבטיח את הנישואים ביניהם?

כיצד רחל הגיבה כלפי מה שידעה על כוונותיו הרעות של אביה?

איך רחל התייחסה לאחותה לאה: האם קנאה בה, כעסה, שנאה אותה או אחרת?

רחל אמנו א.ר.ט

יעקב אבינו את רחל לשאת ביקש
שבע שנים עבד מבלי להתייאש

ביוֹדְעוּ כִּי רמאי לבן
בסתר סימנים לרחל נתן

רחל שמחה כי נבחרה
להיות אם לעם בחירה

אך לבן הרמאי מה עשה
החליף את רחל בלאה

חשבה רחל בליבה ואמרה
הלא אחותי לאה תהיה לחרפה

מה אעשה שלא תבוש
אתן לה את הסימנים מראש

וכך יעקב לא ידע מהמרמה
וללאה לא הייתה בוש וכלימה

יעקב על רחל לא ויתר
ועבד שבע שנים יותר

בשיר מתואר המעשה הגדול של
רחל לוותר לאחותה לאה, האם גם
!!לנו מוותרים לפעמים
!!האם גם אנחנו יכולים לוותר
ובכך את איכות חיינו לשפר

השלם:

_____ ? מי וויתר לי

_____ ? מתי וויתר

_____ ? על מה וויתר

_____ ? איך וויתר

_____ ? למי וויתרתי

_____ ? מתי וויתרתי

_____ ? על מה וויתרתי

_____ ? איך וויתרתי

בסיפור במסגרת למטה
מסופר על אשתו של הרב
עובדיה יוסף, מרגלית

על מה ויתרה הרבנית
למרגלית? _____

על איזו עוד אשה אחת*
לפחות גדולה אתה יודע
שויתרה ובכך זיכתה את
עם ישראל להרבה תורה

רמז: אם תפתור את*
כתב בחידה תגלה את
האמרה שאמר הרעל

מרגלית ועובדיה היו נשואים כבר שבע שנים ולהם כבר נולדו ב"ה חמישה ילדים. הם חיו בצניעות ואפילו ניתן לומר בעוני. חסכו באוכל וגרו בדירה קטנטונת. בכל שבוע היה מגיע אביה של מרגלית לביקור ונותן לה כמה שקלים במתנה. חסכה מרגלית שקלים אלה ושמרה עליהם מכל משמר "אחסוך כמה שנים ואז אוכל לקנות סוף סוף ארון בגדים לבני המשפחה" כל תכננה. ובאותם ימים עובדיה גדל בתורה והיה לומד ומלמד מבוקר ועד ערב, בלילות שקד הרב עובדיה על כתיבת ספרו "יחווה דעת".

והנה הרב עובדיה השלים את הספר אך לא היה לו כסף כדי להדפיס ולהוציאו לאור. ראתה מרגלית בצער אישה ונתנה לו את כל הכסף שחסכה במשך שבע שנים. "קח את הכסף הזה, ארון לא יהיה לנו אך תוכל להדפיס את הספר". לימים הרב עובדיה גדל והיה לאחד מגדולי התורה בדורנו, הלא הוא הרב עובדיה יוסף הרב הראשי לישראל, לשעבר.

חוקר אהבה גאונה

